

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
Inhoudsopgave	1
IVN 55 jaar.....	2
De Bekketrekker en Bareld Lunsche	4
Bijzondere genealogische gebeurtenissen.....	9
Stichting van een nieuw gemeentehuis deel 2	10
Opa: gedicht van Herman Depping.....	14
Persbericht.....	16

VAN HET BESTUUR

Zoals in het vorig nummer van *Tiedschrift* werd aangegeven staken een aantal vrijwilligers en Partyservice en Banketbakkerij Albertema hun handen uit de mouwen voor de verhuizing van het archief vanuit Norg naar de De Essen.

Wij willen hiermee onze welgemeende dank uitspreken naar de vrijwilligers die wij niet bij naam zullen noemen.

Voor de firma Albertema plaatsen wij dit jaar een advertentie in ons *Tiedschrift*.

IVN PEIZE 55 JAAR

Op 12 maart 1963 werd de Natuurbeschermingsvereniging Peize opgericht.

Het IVN (Instituut voor Natuurbeschermingseducatie) opgericht in 1960 kwam voort uit de, uit 1930 stammende, Bond tegen Verontreiniging van Natuur en Stad. Waar de Bond de focus legde op correctie van ongewenst gedrag wilden de oprichters van het IVN de nadruk op educatie leggen.

De basis voor de oprichting van de Natuurbeschermingsvereniging Peize was de strenge winter van 1962/1963. Door de heren De Vries en Timmer van de plaatselijke politie en de jagersvereniging werden toen voederacties georganiseerd. Toen bleek dat er meerdere personen in Peize positief reageerden over de oprichting van een natuurwachtvereniging nam de heer Geert Rossing (30-3-1930 / 23-2-2011) het initiatief hiervoor.

Samen met de heren G. Ensing en H. Koning van de Natuurbeschermingswacht Roden werd op bovengenoemde datum een oprichtingsbijeenkomst georganiseerd in het Dorpshuis. Naast genoemde 3 personen waren ook de heren K. de Vries en J. Timmer aanwezig evenals R. Luinge, G.T. van Kampen, J. Talens, A.F. Scheffer. Afwezig was de heer Tj. van der Veen.

Uitgenodigd waren:

- de heer Brunsting, hoofdleder, hij besprak de landelijke organisatie.
- de heer Lefferts, districtsleider, ging nader in op de functie van districtsleider en op het doel van de werkkampen die door IVN afdelingen werden georganiseerd.
- de heer Cats, leider van de afdeling Roden, leidde deze oprichtingsvergadering en gaf een toelichting op de activiteiten die in Roden waren georganiseerd.

De heer Rossing werd tijdens deze vergadering aangewezen als leider. De werkzaamheden van de leider bestonden uit het leidinggeven aan de leden en zorgen voor de hiermee gepaard gaande richtlijnen zodat de leden hun taak goed konden uitvoeren. De verkiezing voor bestuursleden werd uitgesteld tot de volgende vergadering.

De volgende vergadering werd twee weken later gehouden op 26 maart 1963 in het Buurthuis.

Op de notulen van de 1^e vergadering werd nog een aanvulling vastgelegd nl. de financiële consequenties. De contributie bedroeg f 2,50 (twee gulden en vijftig cent) waarvan de helft werd afgedragen aan het landelijke IVN. Voor de 5 bestuursfuncties waren 6 kandidaten beschikbaar.

Na stemming werden gekozen: H. Koning (voorzitter), G. Ensing (penningmeester), J. Timmer (secretaris), J. Talens en G. Rossing (leider).

In de 1^e statuten van de vereniging werden een viertal uitgangspunten als doelstelling vastgelegd, nl.:

- a. belangstelling opwekken voor de noodzaak van een verantwoord gebruik van de natuur;
- b. voorkomen en tegen gaan van vernielingen of verontreiniging van de natuur en landschap;
- c. anderen steunen in hun streven naar bescherming van natuur;
- d. eenvormigheid in de natuur tegen te gaan.

Het vorenstaande wilde men mede bereiken door zich aan te sluiten bij het IVN.

De statuten vermelden verder dat de vereniging zowel leden en begunstigers kende. Leden waren de natuurbeschermers en begunstigers degenen die met een jaarlijkse bijdrage de vereniging steunden. Alleen de leden hadden stemrecht. Echter lid kon je alleen worden na ballotage. De natuurwachters kregen een identiteitsbewijs. Ook waren ze te herkennen aan een groene band (zie foto) die om de arm werd gedaan.

In 1985 veranderde de naam in Vereniging voor natuurbescherming en milieubeheer Peize en werd in 1993 officieel Afdeling IVN Peize, Vereniging Voor Natuur- en milieueducatie.

Naast de vele activiteiten die IVN organiseert en organiseerde is de Heemtuin vermeldenswaard. De mogelijkheden om natuurwandelingen rond het dorp te organiseren waren nogal beperkt geworden door de ruilverkaveling van 1958 - 1968 Peize-Bunne.

Een Heemtuin waarin de diversiteit van de natuur uit de streek van voor de ruilverkaveling beschouwd kon worden was zeer gewenst. Door de aanleg van het Bosplan werd in 1973 de mogelijkheid geschapen om een Heemtuin aan te leggen.

Het voormalige weidegebied had door zijn ligging een slechte afwatering mede doordat in de ondergrond zich een dikke kleileemlaag bevond. Om goede resultaten te krijgen was een voedselarme en/of zure bodem nodig. Het was niet helemaal voedselarm maar het had wel een zure bodem.

De door het gebied lopende sloot werd afgedamd en werd zo een poldersloot. Tevens vormt het de scheiding tussen het hoge en lage gedeelte van de tuin. Door een aantal enthousiaste leden werden wandelpaden aangelegd en vijverputten gegraven. Elke put kreeg een eigen invulling zoals moerasvijver, elzenbroek en een open vijver met oeverbegroeiing. Door grondverzet werden er natte en droge milieus gecreëerd. Door geleidelijke overgangen te creëren ontstond een natuurlijke overgang. Een natuurlijke ontwikkeling van het gebied was niet in eerste aanleg mogelijk, het gebied zou door de natte ondergrond worden overwoekerd door pitrus. Daarom werd gekozen voor een kunstmatige aanplant en wieden. Van jaar tot jaar zou bekeken worden of gekozen moest worden voor verdere kunstmatige instandhouding dan wel voor een natuurlijke ontwikkeling.

Echter onderhoud blijft noodzakelijk. Destijds toog een vaste kern wekelijks aan het werk in de heemtuin. Op den duur verwaterd dat maar gelukkig wordt er door IVN weer de nodige aandacht aan besteed. Zo werd op 24 maart jl. in het kader van NL-doet-dag de tuin weer onder handen genomen.

Samengesteld uit de gegevens van de nalatenschap van de heer G. Rossing.

Meer gedetailleerde informatie over IVN Peize is te vinden op internet waar ook een aantal PDF's geschreven door Ben Stellink zijn opgenomen t.b.v. het 40 en 50 jarige bestaan van de vereniging.

CABARETGROEP DE BEKKETREKKER

en

BARELD LUNSCHÉ

Op 19 juli 2017 overleed Bareld Lunsche. Bareld was de leider van de cabaretgroep De Bekketrekker.

De cabaretgroep is ontstaan nadat aan Peter van der Velde in 1948 door de RONO (Regionale Omroep Noord en Oost) gevraagd werd een amusementsprogramma van een half uur te maken in het Noord Drents. Peter vroeg Bareld om als conferencier aan het programma mee te werken.

Verder werkten enkele leden van de Bonte Bitse Cabaretgroep van Peter van der Velde mee aan het programma te weten Kinie Huisman, Aaltje Douwes, Jans Douwes en Lammert Kamminga.

Het programma werd een groot succes en ze werden gevraagd om optredens in de regio's te verzorgen. Dit gezelschap kreeg van Peter de naam Bekketrekker.

Bekketrekker is een Drentse naam voor de sleedoorn. In het najaar vormen zich kleine blauwe pruimpjes die zo wrang zijn dat je gezicht er van bij elkaar trekt maar in het vroege voorjaar bloeit de sleedoorn zo uitbundig dat het landschap helemaal opfleurt. Deze uitbundige vrolijkheid was wat de cabaretgroep nastreefde.

Na 3 optredens in de zomer van 1950 verlieten Peter en Aaltje de groep en kreeg Bareld Lunsche de leiding over de groep.

De groep werd aangevuld met Teun Piek en Willy Laning. Ook schreef Peter van der Velde geen teksten meer voor de groep zodat Bareld en Teun de nieuwe tekst- en muziekschrijvers werden. Wel mocht de groep het reeds bestaande werk blijven gebruiken.

Ook Lammert Kamminga nam afscheid van de groep in zijn plaats nam Tinus Kuipers de begeleiding op zich. Nadat Willy en Kinie ook afscheid namen maakten de laatste jaren ook Herma Stroetinga en Gré Bakker deel uit van het gezelschap.

De groep heeft een zestal cabaretrevues opgevoerd

Ca 1950	Het begon in 1500
1953	Zoas de schaopies oet de kooien gaon
1957	Een kôrf vol gekheid
1960	Zet de bloumpies boeten
1963	Het hek is van de dam
1966	Gezellig oet

Van 1968 tot 1974 werden vaak herhalingen gegeven van de beste nummers van de afgelopen jaren. De dans- en stemmingsmuziek na het cabaret werd meestal verzorgd door Jans Douwes, Lammert Kamminga en Bareld Lunsche. Dit ging door tot de kleine uurtjes. Voor de rest van het gezelschap was dit minder leuk want zij moesten al die tijd wachten in de kleedkamer.

Eens, het liep toen zo tegen 2 uur in de nacht, sloeg de verveling in de kleedkamer zo toe dat Teun de woorden "Kortsluiting is onze redding" uitsprak en vervolgens een spijker in het stopcontact stak waardoor kortsluiting ontstond. Binnen een kwartier was de zaal leeg en kon de groep op huis aan.

Naast deze revues werden ook eenmalige optredens verzorgd zoals bij het afscheid van dokter Stratingh in café Brink te Peize.

Scene uit de revue ter gelegenheid van het afscheid van Dokter Stratingh in café Brink te Peize

Naast volkshumor, liedjes en conferences (ook wel prevelementen genoemd) werden er ook sketches gespeeld. Veel van deze sketches werden door het gezelschap ontwikkeld tijdens de opvoeringen en is zelfs niet op schrift gesteld.

Een leuk verhaal met een pakkende clou werd onderling besproken en werden de rollen verdeeld. De eerste voorstellingen waren dan nog vrij kort met weinig humor maar allengs werden bij de optredens steeds meer humoristische invallen toegevoegd. De duur van het programma was ongeveer 2 uur zonder onderbreking maar naarmate met hetzelfde programma werd opgetreden werd de speelduur langer. Op den duur moest dan de bezem erdoor wat nogal eens problemen opleverde want niemand was natuurlijk bereid een leuke ingeving op te geven.

Teun Piek was de genie van de groep in het á la minute bedenken van komische opmerkingen en invallen. Na een paar weken moest zo'n sketch dan ook weer ingekort worden. Teun was zeer veelzijdig binnen de Bekketrekker. Naast 'grappenmaker' was hij ook verteller, schrijver en de decorschilder.

Sketch uit het derde cabaret: Aole Steven

Steven was stroper en zwierf met zien Slons (was zijn vrouw) door de velden om een haas of een konijn te stropen. Steven en Slons waren binnengewipt van moeke Geertie. Een oude vrouw die alleen in een klein huisje aan de heiderand woonde. Hier werden ze gastvrij onthaald en de koffie stond altijd klaar. Steven speelt dan op zijn harmonica om moeder Geertie te bedanken. Na ieder nummer kwam stevast de gezegde van Steven: "Wat haolt Steven nog wat oet zien harmonica, hè".

Er wordt hard op de deur wordt geklopt. De veldwachter was Steven op het spoor gekomen. "Ah, daar heb ik jou Steven. Deze keer ontkom jij mij niet." "Maor veldwachter, zegt Steven, waar heb ie't eigelk over. Heb ik wat oetspookt wat niet deur de beugel kun." "Doe maar niet zo onnozel Steven", zei de veldwachter, "Jij hebt een haas gestroopt". Steven begint nu ook met stemverheffing. "Hou komst der bai man. Steven het nog nooit een haos streupt." "Hou je niet van de domme Steven, ik heb zelf met mijn eigen ogen gezien dat je een haas uit een strik hebt gehaald.

Slons, geef mij die zak maar eens aan dan zal ik het bewijzen dat jij hebt gestroopt.” Slons overhandigde de zak en de veldwachter schudt de inhoud er uit

Er komt veel rommel te voorschijn maar geen haas. De veldwachter kookt van woede , maar blaast de aftocht. Steven schatert het uit, frutselt wat aan zijn harmonica en tovert met en sierlijke zwaai de haas tevoorschijn, terwijl hij triomfantelijk uitroept

“Wat haalt Steven nog wat oet zien harmonica, hè.”

De eerste jaren van de groep werd het vervoer en de decors verzorgd door de familie Veninga uit Leek. Marten Ritzema was de vaste chauffeur en tevens de toneelmeester.

Na een aantal jaren schafte de groep zelf een bus aan. Een 55 persoons afdankertje van de ESA, met veel onderhoudskosten. Alle banken en stoelen, op 6 na, werden uit de bus verwijderd ten behoeve van de decors. Marten werd opgevolgd door Bertus v.d. Bijl, de latere echtgenoot van Kinie Huisman.

Later werd de kleinere Opel Blitz aangeschaft waar echter niet alle decors in vervoerd konden worden. Dit werd opgelost door bovenop de auto een “raket” te lassen waar de opgerolde achterdoeken (5 x 4 meter) in opgeborgen konden worden. Ook het buizenstelsel waar het decor mee opgebouwd werd kwam hier in.

De cabaretgroep werkte met een voordoek, een prosceniumdoek (tussendoek), die een meter naar achteren was geplaatst, en een neutrale achterdoek om de geschilderde achterdoeken af te schermen. De achterwand kon dan tijdens de voorstelling verwisseld worden zonder de voorstelling te onderbreken.

de aangepaste Opel Blitz

Het was niet allemaal zonneschijn en voorspoed met de groep.

Pijnlijk was het geval met het lied Onder 't raaiten dak. Het lied werd in 1952 gemaakt naar een oude volksmelodie uit Duitsland “Tief im Odenwald steht ein Bauernhaus”.

Tijdens een motorvakantie met 4 vrienden kwam Bareld terecht in een Wirtschaft in Wieblingen, een dorpje onder de rook van Heidelberg. Met de dochter des huizes, die een goede pianiste was, werden melodieën uitgewisseld waaronder bovengenoemd lied.

Thuis gekomen heeft Bareld er een Drentse tekst bij gemaakt en heeft het lied samen met Kinie jarenlang gezongen. Omstreeks 1980 werd buiten medeweten van Bareld dit lied op plaat uitgebracht door het accordeon-duo Jan en Zwaan. Als componist en tekstdichter stonden 2 andere namen genoteerd. Bareld heeft het moeten accepteren omdat van registratie bij de BUMA in 1950 bij hun nog geen sprake was.

Een ander vervelend moment was toen hun bus in Diever een woonhuis inreed. De groep was op weg naar Marknesse om daar de avond te verzorgen. Het was hartje winter en de wegen waren omzoomd met een sneeuwrand. Hoe het heeft kunnen gebeuren weet niemand. Of het een gevolg

was van een mechanisch defect of dat het rechter voorwiel de sneeuwrand heeft geraakt is niet bekend. Maar het gevolg was dat de bus een kwartslag maakte en tussen twee lindebomen doorschoof, de voormuur van de woning van de wethouder van Diever, de heer Hessels, ramde waarop de bus in de slaapkamer tot stilstand kwam. Bij een technisch onderzoek bleek later dat een onderdeel van het stuurmechanisme was afgebroken. De inzittenden kwamen met de schrik vrij maar bij het thuisfront, die via Radio Noord over het ongeval hoorden was de paniek des te groter. De communicatie in die tijd nog niet was zoals wij dat nu kennen. Ook was de groep niet op de hoogte van het nieuws dat door de radio was uitgezonden.

Met een gecharterde bus uit Wasperveen werd de reis naar Marknesse voortgezet. Het bestuur daar was op de hoogte gesteld maar wist ook niets over de afloop. Dus ook daar stond men in spanning te wachten.

De burgemeester prees het gezelschap dan ook met de woorden "Dit gezelschap met geweldige medewerkers, die nergens voor terugdeinzen, ze gaan overal dwars doorheen."

Toen moeke en dochter na afloop van concert naor hoes reden vruig Moeke "Hoe vond jij het concert Jolanda?" "Ik vond er niets aan," zegt Jolanda, "die muzikanten maakten zoveel lawaai; ik heb van het hele concert niets gehoord."

Zoals hiervoor al blijkt gaf de groep niet alleen in Noord Nederland maar ook in het hele land voorstellingen met als hoogtepunten een optreden op het Loo in de koninklijke schouwburg, Krasnapolsky in Amsterdam en in de Blauwe zaal aan de Coolsingel in Rotterdam. Veel optredens werden in cafés, boerenschuren en feesttenten gegeven. Toen de jeugd er een sport van ging maken om tijdens het programma met brommers door de tent te racen zijn ze gestopt met het spelen in feesttenten.

Meer dan 20 jaar werd er opgetreden. Toen Bareld in 1974 verhuisde naar Appingedam kwam er definitief een einde aan de cabaretgroep.

De bus met inhoud, zoals kostuums en decors, werd overgedaan aan de garage als compensatie voor de achterstallige huur voor stalling.

Tunnies kwam bai de dokter. Hij haar al daogen slim zeerte in zien linker bein. Dokter bekik de zaak en zeg: "Nou meneer Tonnis, daar is weinig aan te doen, dat is ouderdom." "Daor leuf ik niks van," zegt Tunnies, "Mien aander bein is net zo old en daor heb ik nog nooit gien last van had."

Bareld Lunsche werd op 2 maart 1928 geboren in Peizerwold.

Als jonge jongen leek het hem prachtig om dominee te worden. Hij ging als kind wel met zijn moeder mee naar de kerk en raakte onder de indruk van de positie van de dominee die van de kansel sprak. Thuis ging hij in de keuken op een stoel staan voor de grote spiegel om speelde de dominee na. Het optreden voor een groot publiek liet hem niet meer los.

Ook had hij al jong belangstelling voor de piano. Toen hij zo'n jaar of 9 was deed hij niets liever dan hameren op de piano om zelf het spelen te leren want vader Lunsche zag niets in muziek. Hij maakte dan ook gauw dat hij wegkwam als zijn vader in aantocht was. Toen hij 14 werd mocht hij van zijn moeder op de piano spelen en nam hij les in Groningen.

Op de MULO werd, onder leiding van een leraar, een cabaret groep gevormd waar hij lid van werd. De groep had als naam USA (Ulo, Sport en Amusement). Hier werd hij begeleid door de paar jaar oudere Roelof Stalknecht.

Na de MULO bleef hij in de oorlog op de boerderij werken om te voorkomen dat hij bij een razzia van de Duitse bezetter opgepakt zou worden. Het vrije, zorgeloze leventje op het land beviel hem goed. Aardappels poten, sloothoeken, met de mestwagen naar het land rijden waren werkzaamheden waar hij zijn verstand op nul kon zetten om onderwijl teksten en muziek bij elkaar te kunnen fantaseren.

Vanaf 1957 hebben hij en zijn vrouw Aly het boerenbedrijf van de familie voortgezet. In 1968 werd deze beëindigd en verkocht aan de gemeente. De gemeente wilde een fietspad aanleggen waarbij de schuur van het bedrijf in de weg stond. Bareld was van mening dat hij als cabaretier genoeg zou verdienen om in hun bestaan te voorzien.

In 1968 kwam de dominee van Peize bij Bareld met de vraag van hij en zijn vrouw Aly er voor voelden een LP te maken waarvan de opbrengst bestemd was voor het orgel-restaurationfonds van de kerk te Peize. Dat werd de LP 'De Toverlanteern'.

De begeleiding werd verzorgd door Wietze Weistra (oud Peizenaar) op de Hammond orgel, Tinus Kuipers op accordeon en Jack Feffer drums. De opnames hiervoor vonden plaats in de pastorie.

Er was 1 dag voor uitgetrokken. Van verschillende nummers waren echter geen noten voorhanden en de akkoorden moesten ter plekke nog uitgezocht worden dus 1 dag was behoorlijk krap. Maar het is gelukt en ze hebben die dag veel gelachen met zijn allen.

In 1969 werd in Peize gestart met de aanleg van het zwembad aan de Smeerveensedijk. Het was de bedoeling dat die in september zou zijn voltooid maar door het mooie weer was de oplevering al in juli. In de gemeenteraadsvergadering, waar Bareld sinds 1968 deel van uitmaakte, werd besloten om het zwembad voor de resterende zomermaanden te openen. Het probleem was echter dat er nog geen personeel was aangenomen en zodoende heeft hij zichzelf als badmeester aangeboden. Hij vond het een openbaring en vanaf die tijd was hij zomers badmeester en in de wintermaanden cabaretier.

Dit duurde tot 1974 toen hij een aanstelling kreeg als bedrijfsleider van de gemeentelijke zwembaden van Appingedam waar ze ook naar toe verhuisden. Het werd tevens het einde van de cabaretgroep De Bekketrekker.

In 1982 werd Bareld benaderd door Geesje Been om een aantal Drentse liedjes te maken voor radio Drenthe. Geesje en Hitjo Schut waren van mening dat van de liedjes een LP gemaakt moest worden. Dochter Bea had inmiddels bij veel van zijn liedjes de tweede stem gezongen en samen besloten zij de LP te willen maken. De LP verscheen onder de titel 'Een dagje dweelen deur de drentse dreven'. De liedjes werden op de radio uitgezonden en naar aanleiding daarvan kwamen de verzoeken om op te treden binnen. Toen Bea een aanstelling kreeg als onderwijzeres in Dedemsvaart zijn ze gestopt.

In 1988 kreeg Bareld de kans om met de VUT te gaan en zijn ze toen gaan wonen in Gasselte.

In 2000 is hij na 55 jaar een actief leven als cabaretier te hebben gehad gestopt met optreden.

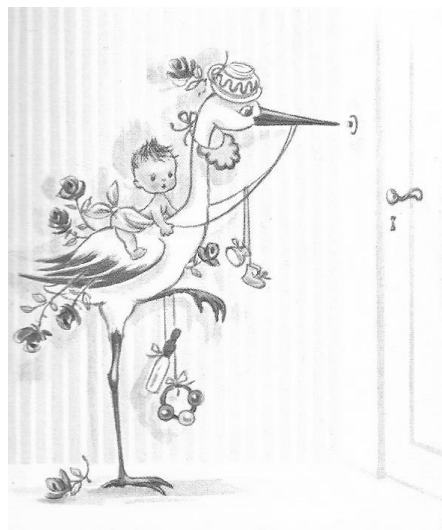
Bron: Multomap met een overzicht van de 55 jarige cabaretloopbaan van Bareld Lunsche, samengesteld door Bareld Lunsche en ter hand gesteld aan de Historische Vereniging Pezie-Peize

Berend was een roege kerel, mor je kunnen d'r wel smaakelijk om lachen. Op 'n gegeven moment stunden ze veur een café waar een koppie koffie dronken worden zul. "Mien God", ruip Berend, "wat het die kastelaain een raore naom." "Hou weet jij dan hou die man heit," zeg Klaos. "Nou," zeg Berend, "zien naom staat ja boven de deur: E.H.B.O-hulpkist.

BIJZONDERE GENEALOGISCHE GEBEURTENISSEN

Geboortes Peize 1811 - 1914

- Het echtpaar Jan Alders en Geertje Reintjes Woltil krijgen in het jaar 1841 zowel op 18 januari als op 31 december van dat jaar een dochter;
- De echtelieden Jans Suurd en Hinderkien Lammerts kunnen het echter nog iets sneller. Zij krijgen in 1882 zowel op 14 januari als op 20 november van dat jaar een zoon;
- Op 25 januari 1842 krijgt het echtpaar Barteld Mensing en Alberdina Ebbinge een dochter. Ze zijn dan respectievelijk 64 en 52 jaar oud;
- Op 15 juni 1862 bevalt Trientien Ottens, vrouw van Jan Eitens, van een tweeling. Dochter Geessien wordt geboren op 15 juni om zes uur 'smorgens. Zoon Roelf laat echter op zich wachten en wordt pas 34 uur later op 16 juni om 4 uur 's middags geboren.

Huwelijken Peize 1811 - 1914

- Het oudste stel dat in Peize in deze periode trouwt zijn Willem Venekamp en Jantje Suurd. Ten tijde van hun huwelijk op 13 mei 1882 zijn ze samen 120 jaar oud. Ze zijn dan respectievelijk 55 en 65 jaar oud;
- Het jongste echtpaar in deze periode zijn Geert Been en Jantien Suurd. Ten tijde van hun huwelijk op 13 september 1913 zijn ze samen 37 jaar en één week oud. Ze zijn dan respectievelijk 19 en 17 jaar;
- Soms valt het op dat er een groot verschil in leeftijd tussen de beide echtelieden is. Het grootste verschil tussen man en vrouw is het huwelijk gesloten op 28 oktober 1880. Johannes Coenradus Josephus Wijffelman, klerk van beroep, trouwt dan op 66 jarige leeftijd met de 23 jarige Roelfien Bathoorn
- Soms is echter ook de vrouw de oudste van het stel. Op 4 augustus 1849 trouwt de dan 46 jarige Trientien Koops Dekker met de 24 jarige Geert Ensing;
- De oudste bruidegom is Hendrik Meijer. Toen hij trouwde op 30 juni 1832 was hij 71 jaar oud.

STICHTING VAN EEN NIEUW GEMEENTEHUIS

Deel 2

Raadsvergadering dd. 4 Maart 1918, agendapunt 14

De voorzitter deelt mede, dat het nieuwe gemeentehuis thans zoover gereed is, dat de Secretarie morgen -dinsdag- overgebracht kan worden, welke verhuizing eenige dagen zal duren.

Hij heeft gemeend, deze vergadering daarom op heden nog te moeten beleggen, omdat het anders wellicht mogelijk zou zijn, dat 14 dagen gewacht zou moeten worden, daar na zulk een verhuizing het archief maar niet dadelijk zoo geordend is, dat alles direct te vinden is.

Nu derhalve het nieuwe gebouw betrokken zal worden en het oude afgebroken wenscht hij de geschiedenis van dezen bouw te memoreren en de volgende punten vast te leggen:

1. dat niet de Burgemeester heeft aangedrongen op den bouw van een nieuw gemeentehuis, maar de Raad zelf dat gesteld heeft,
2. dat het ook de Raad is geweest die en verhoogd gemeentehuis wilde met Groene Kruis kamer enz.,
3. dat het ook niet de schuld is van den Raad of van Burgmeester en Wethouders, dat niet in 1916 gebouwd is, want dat op 28 Aug. 1916 aan de architecten Smallenbroek last is gegeven bestek te maken volgens de goedgekeurde tekening tekeningen, daar het besluit tot het aangaan der lening door Gedeputeerde Staten was goedgekeurd, dat het bestek na vele aansporingen eerst ingekomen is 14 dec 1916 toen de prijzen opgelopen waren en het project niet meer voor dat leningsbedrag kon worden gebouwd,
4. dat thans een kleiner gebouw geplaatst is dan oorspronkelijk was gedacht, maar het geheel voldoende zal zijn voor lange jaren,
5. dat het tot dankbaarheid mag stemmen, dat toch nog gebouwd is want dat, nu de werkzaamheden en daarmee het personeel zou toenemen, toch overgegaan zou moeten worden tot de bouw, met op dit ogenblik aanmerkelijk meer zou kosten.

De Raad verklaart zich gaarne te vereenigen met het opgemerkte.

Deze vergadering is nog gehouden in het oude gemeentehuis 5 Maart 1918 is de Secretarie overgebracht in het nieuwe gebouw.

7 Maart 1918 is begonnen met de afbraak van het oude gebouw. De volgende vergaderingen zijn dus gehouden in het nieuwe gemeentehuis.

Het oude gemeentehuis; afgebroken 7 maart 1918, het nieuwe gemeentehuis staat er al achter (zie rechts op de foto)

Raadsvergadering dd. 4 Maart 1918, agendapunt 15

De voorzitter deelt mede, dat hoewel de bouwkosten van het gemeentehuis niet bijzonder tegenvallen, wat overwerk enz. betreffen, doch enkele dingen meer hebben gekost dan geraamd was bv. de kluisdeur zoodat het bedrag voor de meubels beschikbaar gesteld, met een betrekkelijk aanzienlijk bedrag is verminderd moeten worden, zoodat thans, waar de meest noodzakelijke meubels niet gemist kunnen worden, deze zullen moeten aangeschaft en betaald uit de gewone post der begrooting.

De Raad maakt daartegen geen bezwaar.

Raadsvergadering van 18 Juni 1918, agendapunt 5

Met 5 tegen 2 stemmen, die van de beide Wethouders Luinge en Ebbinge wordt verworpen een voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 10 Juni 1918 N.12, om hen te machtigen 5 marquises te doen aanbrengen aan de 5 op het zuiden gelegen ramen van de secretarie, raadszaal en tusschen gelegen kamertje, waarvan de kosten zijn geraamd op f 450,- in totaal, uit overweging, dat bij warm weer en zonneschijn de warmte aldaar te groot is, om te kunnen werken en het niet mogelijk is jalousiën aan te brengen, daar de ramen naar buiten openslaan.

De tegenstemmers motiveerden hun tegenstemmen op grond van te groote uitgave in de tegenwoordige tijds omstandigheden.

De voorzitter behield zich na deze bestrijding het recht voor, om het personeel verlof te verlenen, indien de warmte te groot werd.

Gemeentehuis Peize ± 1930

Toch is later besloten om markiezen te plaatsen. Op deze foto zijn ze te zien op de voorste kozijnen op de 1^e etage

Raadsvergadering dd. 10 Mei 1920

Aanwezig

de voorzitter J.A.H. van Leenhof, Burgemeester tevens secretaris

de raadsleden G.H. Brinks, W. Luinge Gz, H. Ottema Kz, Tj. van der Velde, H. Ensing Hz, G.H.C. Mulder en A.U. Hommes, de eerste en laatste Wethouders.

De voorzitter opent de vergadering.

Agendapunt 19

Met 4 tegen 3 stemmen, die van Brinks, Van der Velde en Hommes wordt verworpen een voorstel van Burgemeester en Wethouders dd. 20 April 1920, N4, om over te gaan tot aanschaffing en plaatsing van een uurwerk voor het torentje van het gemeentehuis, waarvan de kosten met inbegrip van het slagwerk en plaatsing zullen bedragen *f* 750,-, om later te besluiten over de aanschaffing van een klok voor het slagwerk en daarvoor *f* 475,- over te schrijven van hoofdstuk I, §1, art. 9, op hoofdstuk VII, § 1, art. 6, der begroting van uitgaven voor 1920.

Burgemeester en Wethouders achtten dit besluit gewenscht uit overweging

- dat het de bedoeling is geweest bij den bouw van het gemeentehuis in het torentje een uurwerk met klok aan te brengen,
- dat dit niet geschied is, omdat de kosten van den bouw reeds zoo gestegen waren tijdens de voorbereiding,
- dat het uurwerk in de kerktoeren versleten is en zeer slecht den tijd aangeeft,
- dat bovendien die toren aan de kerk behoort, zoodat het gemeentebestuur over het uurwerk daarin niets te zeggen heeft, zoodat het zeer goed mogelijk is, dat dit uurwerk niet geregeld wordt naar den wettelijken tijd krachtens de wet van 23 Maart 1918, Staatsblad 165 en 23 Juli 1918 Staatsblad 236,
- dat op de begroting voor 1920 is uitgetrokken onder hoofdstuk VII, §1, art. 6 voor een torenuurwerk in het gemeentehuis *f* 300,-,
- dat op de begroting is uitgetrokken onder hoofdstuk VII, §1, art. 9 o.a. een bedrag van *f* 475,- voor het afverven of afwerken voor het gemeentehuis, hetgeen echter beter is uit te stellen tot 1921 omdat het houtwerk nog niet geheel droog en krimpvrij is geworden,
- dat een uurwerk in het torentje ban het gemeentehuis zal kosten *f* 750,- zonder klok, maar met het slagwerk, dat buitengebruik kan worden gesteld,
- dat het wenschelijk is een goedlopend openbaar uurwerk te hebben, dat onder toezicht staat van het gemeentehuis.

De tegenstemmers waren van mening, dat deze uitgaaf niet direct noodzakelijk is en het enigszins verder afwonend publiek er geen belang bij heeft.

Raadsvergadering dd. 29 September 1920, blz. 288

Aanwezig

de voorzitter J.A.H. van Leenhof, Burgemeester tevens secretaris

de raadsleden G.H. Brinks, W. Luinge Gz, H. Ottema Kz, Tj. van der Velde, H. Ensing Hz, G.H.C. Mulder en A.U. Hommes, de eerste en laatste Wethouders.

De voorzitter opent de vergadering.

De notulen van het verhandelde in de vorige vergadering worden voorgelezen en met algemene stemmen goedgekeurd.

De voorzitter memoreert de ingebruikstelling van de elektrische verlichting in den loop dezer maand, hetgeen hij in tegenstelling met de ingebruikname van het nieuwe gemeentehuis in Maart

1918 een mijlpaal noemt in de geschiedenis van Peize. -Een nieuw gemeentehuis, zegt hij, hoe gewichtig ook, hoe hoognodig dat ook was, is niet een mijlpaal voor de inwoners.- Deze zullen nooit het gevoel hebben gehad “wat is dat nieuwe gebouw prettig, wat is dat goed, wat hebben wij daar een gemak van”. Een mijlpaal kan alleen datgene zijn wat de bevolking gevoelt als iets dat hun aangaat dat hun een groote verbetering brengt, waar in zij meedoen. Daarom achtte spreker het niet noodig destijds in het openbaar de ingebruikneming van het nieuwe gemeentehuis te herdenken, maar vindt “het electrisch licht” geheel iets anders. Niet alleen omdat het gemak oplevert, meerdere zekerheid tegen brandgevaar, geen geknoei met schoonmaken en vullen, maar vooral omdat het veel beter licht geeft. En vooral, meent spreker, dat dit betere licht aanleiding zal geven tot gelegenheid voor zelf ontwikkeling van degenen, die dat nog zoonoodig hebben. Vooral voor den kleinen arbeider, die ten gevolge van de slechte verlichting destijds zijn huis uitliep en dan meestal in de herberg terecht kwam waar wel goed licht was. Hij verwacht, dat door goede verlichting voor den kleinen man aanleiding zal zijn om in zijn gezellig verlichte vertrek bij zijn gezin te blijven en daar gelegenheid heeft om zich te ontwikkelen door hetgeen anderen hebben geschreven in couranten en boeken.

Om het eenander meent spreker, dat deze groote verbetering in deze gemeente wel gememoreerd mag worden in deze vergadering en het feit van de in gebruikstelling vastgelegd mag worden op papier.

Het nieuwe gemeentehuis van Peize in de eerste jaren na de bouw 1917/1918

OPA

Opa gung verhoez'n
zien boerderij stun leeg
Hij kwam in de olle smederij
van Paalthen Annechie
achter 't gemeintehoes
veur in de steeg
met oetzicht over graslaand
tot an tou de esraand.

Opa wol 't laifst allennig weez'n
zittend in zien kroakstaul
dichtbai de waarme kachel
of vlak veur 't roam
zien kraantie leez'n
rook'n als 'n schörstiepiep
en 'n hassebassie op zien tied
dat heurde bai zien leev'm.

'n Piepenrek veur de bozzem
woarop stun te leez'n
'Een tevreden roker
is geen onruststoker'
'n Wandbord met als spreuk
'Als de wijn is in de man
is de wijsheid in de kan' -
joa, doar wus è alles van.

't Bedstee achter 't beschot
met witgekalkte muur'n
en 'n beddeplaank veur de pot
't Kabinet in 't woonvertrek
Giend bij hom in - wel buur'n
'n Naai begun op zien olle dag
wol groag dat è hier toch nog
'n toertie weez'n mag.

Gedicht van Herman Depping
(10-01-1924 - 08-12-2011)

Hotel Datema. Zandwegje, Peize.

De Steeg achter het gemeentehuis in 1922. Links de boerderij waar Opa Herman Depping woonde, thans Raadhuisstraat

De boerderij waar de opa van naamgenoot Herman Depping woonde. De schuur is hier ingekort deze was in 1922 nog langer.

PERSBERICHT

Ingekomen van HCC

Mensen die geïnteresseerd zijn in hun familiegeschiedenis kunnen te maken krijgen met een militaire loopbaan van een of meerdere familieleden. Een prettige bijkomstigheid is dat er in de archieven over militairen veel is te vinden. Zoals in 1811 toen onder de Franse overheersing de nationale dienstplicht werd ingevoerd. Nadat in 1813 de onafhankelijkheid uitgeroepen was, kwam het Reglement van Algemene Volkswapening tot stand. De Nederlandse strijdmacht werd samengesteld uit een Landstorm (verdediging van de eigen omgeving) en een Landmilitie (verdediging van het vaderland). In 1814 volgde een grondwettelijke reorganisatie van de strijdkrachten. Op elke 100 inwoners moest één militielid worden aangewezen. Het land werd daartoe verdeeld in militiedistricten, die weer werden opgedeeld in tien kantons. Lukte het niet om genoeg vrijwilligers voor de militie te vinden dan werd het aantal rekruten aangevuld met lotelingen. Een systeem dat tot 1938 bleef bestaan. Had je geld dat kon je je in de militie laten vertegenwoordigen door een plaatsvervanger.

Legers van voor die tijd waren vaak van koningen en de adel. Over officieren en onderofficieren is het nodige terug te vinden, maar over manschappen beduidend minder en vaker helemaal niets. Zij waren immers kanonnenvoer en door de snelheid van aannemen en sneuvelen was nauwelijks bij te houden wie er in het leger zat.

Wat men bij familieonderzoek ook kan tegenkomen is dat een echtpaar een aantal kinderen krijgt, maar die allen voor hun vijfde geboortjaar overlijden. Een familiedrama uiteraard maar dergelijke kindersterfte was vroeger niet ongewoon.

Interessegroep Genealogie

De Interessegroep Genealogie van HCC -de grootste computerclub in de Benelux- is sinds 1986 een levendige groep die geïnteresseerden adviseert over methoden en mogelijkheden van onderzoek, van genealogische computerprogramma's en de mogelijkheden die internet op dit gebied te bieden heeft. Daarnaast voorziet zij de archiefwereld van adviezen op basis van wat haar leden ervaren bij het zoeken naar voorouders via digitaal beschikbare bestanden inclusief de websites van de archieven. Ook met historische-, geschiedkundige verenigingen en erfgoedgroepen wordt contact onderhouden. HCC!genealogie biedt een omvangrijk netwerk om kennis en ervaringen uit te wisselen en geeft presentaties en cursussen door heel het land. De leden steunen en stimuleren elkaar in hun onderzoek

